

UCHWAŁA Nr III/173 /2024

III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 25 lipca 2024 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przewidzianej do zaciągnięcia przez Gminę Chąšno

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. **Radosław Hrychorczuk – przewodniczący**
2. Aneta Jakubczak – członek
3. Bogusław Wenus – członek

- w związku z wnioskiem Wójta Gminy Chąšno z dnia 26 czerwca 2024 r. o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty pożyczki zaciąganej przez Gminę Chąšno w latach 2024-2025 w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi do wysokości 3.982.076,00 zł (słownie: trzy miliony dziewięćset osiemdziesiąt dwa tysiące siedemdziesiąt sześć złotych) na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach PROW 2014- 2020,

uchwała, co następuje:

- wyraża **pozytywną opinię**, co do możliwości spłaty pożyczki zaplanowanej do zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do wysokości 3.982.076,00 zł (słownie: trzy miliony dziewięćset osiemdziesiąt dwa tysiące siedemdziesiąt sześć złotych).

Uzasadnienie

Opinia wyrażona w sentencji niniejszej uchwały została dokonana w oparciu o przepisy powszechnie obowiązującego prawa oraz poprzedzona została analizą dokumentów będących w posiadaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na dzień wydania niniejszej opinii, w szczególności: danych wynikających z następujących uchwał Rady Gminy Chąšno:

- uchwała NR LVII/337/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu na 2024 rok ze zm.,
- uchwała NR LVII/338/2023 z dnia 18 grudnia 2023 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chąšno na lata 2024 – 2029 wraz z prognozą spłaty długu na lata 2024 – 2029 ze zm.,

- uchwała NR III/16/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach PROW 2014- 2020.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 - 4 ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego; spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W myśl art. 91 ust. 1 tej ustawy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Z powyższych przepisów wynika, że zaciąganie zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym przychodów zwrotnych z tytułu emisji obligacji, kredytów i pożyczek, nierozzerwalnie związane jest z budżetem jednostki oraz z wieloletnią prognozą finansową.

W budżecie jednostki określa się bowiem: deficyt budżetu i źródła jego finansowania, łączną kwotę przychodów, rozchodów, limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych obligacji (art. 212 ust. 1 pkt 3, pkt 4, pkt 5, pkt 6 ustawy o finansach publicznych). W wieloletniej prognozie finansowej określa się natomiast m.in. przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia (art.226 ust. pkt 5 tej ustawy). A zatem możliwość podjęcia uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu czy pożyczki zasadniczo zdeterminowana jest wymogiem uprzedniego sytuowania w uchwałach dotyczących budżetu i wpf jednostki samorządu terytorialnego planowanych przychodów i rozchodów.

Analizując zdolność Gminy Chąšno do wywiązania się z zobowiązania wynikającego z planowanej do zaciągnięcia pożyczki Skład Orzekający ustalił, co następuje:

W dniu 26.06.2024 r. Rada Gminy Chąšno podjęła uchwałę NR III/16/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach PROW 2014- 2020. Z uchwały tej wynika, że pożyczka do wysokości 3.982.076,00 zł (słownie: trzy miliony dziewięćset osiemdziesiąt dwa tysiące siedemdziesiąt sześć złotych) zostanie przeznaczona na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na zadanie „Poprawa Gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz przebudowę Stacji uzdatniania wody w Skowrodzie Południowej.” Pożyczka zostanie zaciągnięta: w latach 2024-2025 (w 2024 r do wysokości 1.170.954,00 zł oraz w 2025 r do wysokości 2.811.122,00 zł). Natomiast spłata pożyczki nastąpi w latach 2025 – 2026 po otrzymaniu środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Środki na spłatę pożyczki i odsetek będą zabezpieczone w budżetach lat następnych. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Z uchwały budżetowej Gminy Chąšno zmienionej uchwałą NR III/13/2024 Rady Gminy Chąšno z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie na 2024 rok wynika, że deficyt budżetu Gminy w wysokości 2.858.291,00 zł, planuje się sfinansować kredytem w wysokości 700.000,00 zł, pożyczką na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 1.170.954,00 zł, wolnymi środkami, o których mowa w art 217 ust 2 pkt 6 ustawy w wysokości 433.769,87 zł, nadwyżką z lat ubiegłych w wysokości 422.738,28 zł, przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 130.828,85 zł. Kwota pożyczki zaciąganej w 2024 r. przez Gminę Chąšno w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 1.170.954,00 zł mieści się w ustalonym zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.100.000,00 zł (§ 7 uchwały zmieniającej)

W świetle obowiązujących przepisów prawa możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych zgodnie z którą wysokość wskaźnika, stanowiącego górną dopuszczalną granicę obciążenia budżetu spłatami wcześniej zaciągniętych kredytów, pożyczek, wykupem papierów wartościowych oraz potencjalnymi spłatami kwot wynikającymi z udzielonych poręczeń i gwarancji nie może być wyższa od średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, co oznacza, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku planowane obciążenie spłatą długu jest wyższe niż maksymalny wskaźnik ustalony dla danego roku. Możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego zdeterminowana jest zatem poziomem indywidualnego wskaźnika o którym mowa w przytoczonym przepisie. W latach 2020-2025 indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie ustalany na podstawie art. 9 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2050). Natomiast w roku 2026 i latach następnych do ustalenia relacji indywidualnego wskaźnika będą miały zastosowanie przepisy ust. 2 art. 9 cyt. ustawy zmienianej.

Z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chąšno wynika, iż w całym okresie objętym prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Według prognozy kwoty długu, ujętej w wieloletniej prognozie finansowej Gminy planowane zadłużenie na koniec 2024 roku wyniesie 2 952 221,36 zł, co stanowi 11,47% planowanych na ten rok

dochodów budżetu. Zaciągnięty i planowany do zaciągnięcia dług ma być spłacany do końca 2028 roku. W latach objętych wieloletnią prognozą finansową Gminy zachowana zostanie także zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą wydatki bieżące nie przewyższają dochodów bieżących.

Skład Orzekający podkreśla, że wskazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki, ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów (w tym dochodów bieżących oraz majątkowych), jak również utrzymania poziomu wydatków oraz osiągnięcia zakładanych nadwyżek operacyjnych. W sytuacji wystąpienia nowych okoliczności, dotąd nieznanych, w których kondycja finansowa Gminy mogłaby ulec zmianie, niezbędne będzie dokonanie korekty prognozowanych wielkości, gdyby przyjęte założenia nie były osiągnięte.

Oceniając powyższy stan prawny i faktyczny obrazujący sytuację finansową Gminy, Skład Orzekający po przeprowadzonej analizie stwierdza, że w dniu wydania przedmiotowej opinii Gmina posiada możliwość spłaty wnioskowanej pożyczki zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Powyższe daje Składowi Orzekającemu asumpt do wydania opinii, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
III Składu Orzekającego RIO w Łodzi
Radosław Hrychorczuk